

POSUDEK ŠKOLITELE DIPLOMOVÉ PRÁCE

Klouček, Lukáš: *Livestreaming v České republice*. Katedra sociální a kulturní antropologie, FF UPa, Pardubice 2021, 67 stran

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Milan Durňak, Ph.D.

Předložená diplomová práce se zabývá současným fenoménem digitální kultury, livestreamingem – živým vysíláním, které v posledních letech, a především v době celosvětové pandemie zažívá nebývalého rozkvětu. V mnoha oblastech je to jeden z dalších způsobů virtuální komunikace založená na interaktivních platformách sociálních sítí.

Lukáš Klouček se tématu livestreamingu dlouhodobě věnuje. Ve své bakalářské práci z roku 2019 se věnoval převážně sociálním motivacím v ekonomické struktuře monetizace platformy Twitch.tv. Ve své diplomové práci „volně“ navazuje na téma a snaží se prozkoumat širší strukturální a dalo by se říci i poststrukturální aspekty této platformy, která představuje lídra na trhu v oblasti livestreamingu a těší se nebývalé popularitě generace mileniálů.

Na straně 11 si klade následující výzkumné otázky: *Jaký je význam a role livestreamingu v současné digitální kultuře. Jak vypadá a z čeho a koho je složená aktéřská síť na Twitch.tv. A v poslední otázce se ptá, zdali pandemická situace nějakým způsobem ovlivnila jednotlivé aspekty digitální kultury livestreamingu.*

Autor využívá observačních metod i participativní reflexe své vlastní pozice v této kultuře, kde si na rozdíl od své bakalářské práce aktivně vyzkoušel i roli streamera.

Práci jako celek považuji za kvalitně a odborně zpracovanou. Autor zde využívá širokou škálu odborné tematické literatury od antropologie médií (Ginsburg), přes virtuální etnografii (Hine) a netnografii (Kozinets) po digitální etnografii a antropologii (Pink, Collins, Horst, Miller). Rovněž zde pracuje s koncepty elektronické kultury (McLuhan, Deuze, Manowich).

Své dlouhodobé výzkumné poznatky se snaží analyticky uchopit právě na zmíněném teoretickém základu a na studentském poli inovativním způsobem pracuje s neživými aktéry a aktanty. Vychází z teorie sítě aktérů (Latour) a snaží se pochopit, vnímat a zkoumat všechny potencionální možné živé a neživé objekty, kteří vstupují do platformy, aby ovlivňovali a formovali sociální jednání a chování všech zainteresovaných subjektů.

Z tohoto přístupu Lukáše Kloučka jsem byl nadšen už jako jeho školitel, a i zde musím zdůraznit, že výzvy současných teoretiků digitální kultury a etnografie, kteří zdůrazňují nutnost zkoumání neživých forem a aspektů současné virtuální a hybridní kultury, bere seriózně v potaz. Snaží se je reflektovat v souvislosti s globální sítí, kdy aktéři z různých končin světa vstupují do elektronické platformy, která řídí jejich sociální status, roli i pole.

Je trochu škoda, že se autor nepokoušel o komparaci a využití teoretických poznatků z oblasti globální a glokální kultury. Domnívám se, že by to práci prospělo, zejména když zkoumáme celosvětový fenomén v lokálním českém prostoru. V práci je celá řada podnětných myšlenek vedoucích čitatele k této úvaze.

Líbí se mi, že autor navazuje na svou bakalářskou práci a snaží se nazírat na téma z jiného úhlu pohledu. I když se v emické perspektivě trochu hledá, tak velice obratně formuje etnografický popis kultury prostředí, na kterou jsme zvyklí dívat se pasivním prizmatem televizní schránky reprodukcující vizuální kulturu v čase a prostoru. User Interface a Use experience (UI a UX) představují komplexnější a širší rámec, který Klouček ve své práci analyzuje, nakolik do dichotomie prostor a čas vstupuje interaktivita a kultura sdílení.

Digitální etnografie patří v současnosti k významným oborovým platformám, která se snaží pochopit vztah člověka a technologií a jejich vzájemný vliv. Práce Lukáše Kloučka se řadí do tohoto směru a nepochybně přispívá k hledání odpovědí na neustále se vynořující otázky složené z 0 a 1.

V neposlední řadě bych rád pozitivně ohodnotil kvalitní literární zpracování práce.

Diplomová práce Lukáše Kloučka splňuje požadavky kladené na magisterskou závěrečnou práci v oboru sociální a kulturní antropologie a doporučuji k obhajobě s hodnocením A.

Dne 20. 08. 2021

Mgr. Milan Durňak, Ph.D